

minder voeropname

verkoeling zoeken

meer wateropname

schaduw zoeken

meer staan

HET 21 GRADEN ACTIEPLAN

Wat regelt u vóór de zomer?

(zomer = 1 mei tot 30 sept.)

Koele plekken en koelcapaciteit

- weide ruim voorzien van schaduwplaatsen
- staldak isoleren
- ventilatoren planmatig plaatsen en regelen

Toevoegingen zomerrantsoen

- natrium bicarbonaat (150-200 g/koe/dag)
- meer kalium en natrium (resp. 1.5% en 0.55% /koe/dag)
- meer antioxidantia (vit. A, vit. E, Se, Cu, Zn)
- gisten
- kationen-anionenbalans: +25mEq

Verhoudingen zomerrantsoen

- minder krachtvoer per kg droge stof
- meer gemakkelijk verteerbare ruwe celstof (bietenpulp / soyahullen)
- minder ruw eiwit per kg droge stof (verhoog aandeel bestendig eiwit)
- hoger vet% (maximaal 6%)

Beschikbaarheid drinkwater

- bij voorkeur grote open drinkbakken
- voldoende drinkcapaciteit plaatsen
- stal: één sneldrinker (>20 l/min) per 15 koeien of één voorraadbak (> 50 l en > 30 l/min) per 20 koeien
- wei: 10% van de koeien kan tegelijkertijd drinken, 20 l / drinkbeurt van 1 minuut
- het water moet schoon, smakelijk en makkelijk bereikbaar zijn
- de optimale watertemperatuur is 17°C

Wat doet u boven 21°C buitentemperatuur?

Stal koelen en superschoon houden

- dak koelen met water
- ramen en lichtplaten blinderen
- natuurlijke en/of mechanische ventilatie optimaliseren
- alle obstakels verwijderen die natuurlijke ventilatie hinderen
- stalhygiëne intensiveren
- vliegenbestrijding intensiveren

Voer- en watermanagement optimaliseren

- voergoot dagelijks schoonmaken
- frequent voeren (tegen broei), vóór de koele periodes ('s avonds, 's morgens heel vroeg)
- drinkwater tweemaal per dag controleren op reinheid en doorstroming

Koemanagement aanpassen

- koeien niet opeendrijven
- dieren 's nachts weiden
- activiteiten niet op de heetste momenten plannen
- overbezetting vermijden

Koeien koelen

- lucht op de koeien blazen: ligboxen, voerhek, óók wachtruimte en droge koeien
- ventilator laten nadraaien tot 19°C

Boven 26°C

- koeien kletsnat maken en koelen met ventilatoren (houd uier droog!)